

Pověsti z Rouchovan a okolí

Soudní právo (Rouchovany)

Rouchovany byly odedávna útočištěm viníků, kteří se zde chtěli vyhnout trestu. Toto staré právo přestalo platit ve 13. století, kdy král Přemysl Otakar II. dosadil do Rouchovan svého kaplana Warnera jako faráře a dal mu velké soudní pravomoci. Na znamení toho stával na městečku vysoký sloup, kterému se říkalo Vatra nebo Matra. Dnes už nezjistíme, jak rozsáhlé bylo soudní právo, ale svědkem jeho tvrdosti jsou zbytky kamenného pranýře, které ještě teď můžeme spatřit u kostela. Původní starý pranýř byl rozbořen a jeden z jeho kamenů sloužil donedávna jako práh radnice.

Dvanáctá hodina (Rouchovany)

Od nejstarších dob troubivali ponocní v Rouchovanech noční hodiny. Když chtěli odtroubit jedenáctou nebo dvanáctou hodinu, nesměli to udělat na území starého hřbitova a kostela. Jakmile některý ponocný zapomněl na tento zvyk a přece půlnoc odtroubil, někdo neviditelný ho zbil.

O Klekáníčkovi (Rouchovany)

Jen málokdo z těch, kdo projdou kolem rouchovanské fary, si všimne nevelkého kamenného reliéfu na její zdi. Čas už zahladil význam písmen z nápisu, zřetelná je už jen stylizovaná mužská postava a letopočet 1571 kolem její hlavy. Lidé už zapomněli jméno majitele krumlovského panství, jemuž kdysi Rouchovany patřily, a který se zasloužil o rozkvet zdejší farnosti. Jeho podobizně na kamenném reliéfu začali říkat Klekáníček. Všechny rouchovanské děti se ho dříve bály. Maminky je totiž strašily: „Když nebudeš po klekání doma, ožije klekáníček a nastřílí ti cvočky do zadečku!“

Pánova studánka (Rouchovany)

Rozsáhlý les, prostírající se od myslivny ve Žlebě směrem k silnici od Hrotovic, patřil odedávna obci Rouchovany. Jeden z hrotovických pánů si ho chtěl přivlastnit a při soudním jednání křivě přísahal, že patří jemu. Od té doby nazývají rouchovanští tento les „Zlodějkou“.

Pán v lese kácel stromy a pořádal v něm hony. Ještě dlouho po smrti neměl v hrobě klid a chtěl vědět, co se v lese děje. Zjevoval se v černém oblečení na různých místech, nejčastěji ale u studánky na kraji lesa pod Boříkovicemi.

Jednou vpozdvečer, po práci na poli nebo po sečení trávy u studánky, poklekla paní Kočí z Rouchovan. Když se napila, uviděla že před ní stojí černě oděný pán. Sousedka se nezalekla a řekla mu: „Dobrá voda, dobrá.“ Pán se usmál a rázem zmizel. Byl vysvobozen a v lese se už nikdy neobjevil. Od té doby se studánce říká „Pánova“.

Druhá verze pověsti o Pánově studánce

Les na Nových Dvorech patřil odedávna Rouchovanům. Jeden hrotovický zeman si ho však chtěl přivlastňovat. Nastaly spory, které vedly až k soudu. Hrotovický pán u soudu křivě svědčil. Když zemřel, začali si lidé z Rouchovan vyprávět, že u studánky v lese na Nových Dvorech se zjevuje černě oděný pán. Potkal ho i jeden čeledín, který v pravé poledne projížděl se svým povozem kolem studánky. Čeledín se nelek, pána oslovil a nabídl mu ze studánky vodu. Pán poděkoval a od té doby se prý u studánky neukázal. Dodnes se studánce říká „Pánova“ a lesu „Zlodějka“.

Třetí verze pověsti o Pánově studánce

Dlouhá léta byl Burian hotařem v Rouchovanech. Svěřená pole hlídal svědomitě ke spokojenosti všech. Jednou v létě si chtěl zkrátit cestu z Chalupnické do Lánické tratě. Protože byl blízko dvora Boříkovic, pustil se přes les „Zlodějku“, kde je pěkná čistá studánka. Náhle na něj z lesa dýchl nepříjemný pocit. Rozhléhl se kolem sebe a vidí, že s ním jde černě oděný bezhlavý pán. „Nu, snad pes zaštěká“, pomyslel si Burian. Ale jeho věrný čtyřnohý přítel šel se svěřeným ocasem a vůbec nejevil známky bojovnosti. Konečně u východu z lesa tajemný přízrak zmizel. Buriana mrzelo, že se na nic nezeptal a při dalších cestách lesem vždy čekal na novou příležitost k rozhovoru. Ale tajemný zjev se už neukázal ani jemu, ani nikomu jinému.

O Babím kopci (Rouchovany)

Jednou navečer se vypravily dvě babky kořenářky na bylinky. Šly, až se dostaly do míst, kde každý den sbíraly svoje koření. Sotva se pustily do sbírání, zaslechly podivné zvuky. Jako by se někdo smál. S leknutím nechaly trhání bylinek a rozhlížely se kolem sebe, odkud se vzal ten podivný smích. Před sebou spatřily skálu, která v těch místech nikdy nestála. Jedna se podívala na druhou, zvědavost zvítězila na strachem. „Co to jenom může být? Půjdeme se podívat dovnitř.“ Vzaly se za ruce a vešly do skalní rozsedliny. V tom okamžiku skála zmizela a už nikdy se neobjevila ona ani kořenářky.

Místo, kde obě babky doplatily na svoji zvědavost, se od té doby říká „Babí kopec.“

O Čertově kopytě (Rouchovany)

Jednoho večera se vracel domů zeman z Rouchovan. Všechny peníze prohrál v kartách a měl strach, co tomu řekne jeho žena. V lese „Borůvka“ uviděl sedět na zlatém kameni čerta. Ten vystrašenému muži řekl: „Když mi přineseš to, o čem doma nevíš, tak této kámen dostaneš a budeš vyhrávat v kartách.“ Zeman jel s veselou myslí domů. Když za ním přišla do stáje služka a řekla, že se mu narodil syn, zeman posmutněl. Zarmoucený svěřil své tajemství ženě. Ta nelenila a dala mu do pytle selátko. „To sele se narodilo tu samou noc jako tvůj syn.“ Zeman se vrátil do lesa. Čert již měl připravený oheň a kotlík. Nešťastníka píchlo u srdce. Kdyby neměl chytrou ženu, tak byl s jeho synem konec. Vyklopil sele a řekl: „O tom jsem doma nevěděl.“ Čert zařval, dupl na zlatý kámen a ten se proměnil v obyčejný. Zeman vzal sele a vrátil se domů. Žil šťastně se ženou a synem a karty už nehrál.

Kdo má štěstí, dodnes může vidět u rybníka Stejskal kámen s otisknutým čertovým kopytem.

O domácím hádkovi (Rouchovany)

Kdysi se přistěhovala do Rouchovan jedna chudá rodina z Myslibořic. Jejich malá dcerka si s sebou přinesla malého hádku, se kterým si doma ráda hrávala. Nikdo mu nesměl ublížit. Děvčátko se o něj staralo a krmilo ho a hádek jí za to projevovat velkou přichylnost. Když děvče povyroستlo, zmizel hádek pod jedním velkým stromem na zahradě. Dcerka se bála o své zvířátko, a proto začala na tom místě kopat. Místo hádku ale pod kořeny stromu objevila poklad. Tak jí její malý hadí přítel přinesl štěstí. Od té doby ho už nikdo nikdy nespatřil.

O lípě (Kordula)

V Kordule se kdysi konávaly pouti. Při jedné takové slavnosti se mladý šlechtic napil víc, než měl a musel zůstat přes noc u hodných lidí. Chtěl hrát karty, a protože byl sám, zavolal si čerta. K ránu už šlechtic všechno prohrál a čert mu poručil: „Za rok přineseš své prvorozené dítě pod tu lípu!“

Zanedlouho porodila šlechtična syna. Rodiče byli nešťastní, přemýšleli, jak se vyhnout zlému osudu, jak na čerta vyzrát. Rok se začal naplňovat. A tu jednou šlechtična ve snu poznala, jak své dítě zachránit. Vždyť čert řekl: „Pod lípu!“ Nechali ji tedy pokácat. Oklamáný čert se rozzlobil a dupl tak mocně, že se tam dodneška půda propadá. Místo, kde lípa stávala, lidé obehnali plotem a nechali zarůst křovím.

Jelen se zlatým křížkem na hlavě (Rešice)

Jednoho dne před mnoha lety uspořádalo panstvo na rešickém zámku hon na jeleny. Trubači silně troubili a ze všech sil se snažili vyhnat z lesa co nejvíce zvěře. A skutečně, z lesa vyběhl mohutný jelen s krásným rozložitým paroží. Byl tak krásný, že jeden z pánů zvolal: „Tebe musím dostat i kdybys měl na hlavě kříž!“ Namířil, ale nevystřelil, neboť v tom okamžiku mezi paroží zazářil zlatý křížek. Všichni úžasem oněměli, beze slov se dívali, jak jelen mizí v lese.

Na památku této příhody lidé věší na dub, za nímž zmizel, obrázek jelena s křížkem mezi parohy.

Ohnivá koule (Rešice)

Tři rešičtí muži šli do Moravského Krumlova za prací. Vyšli časně z rána, sotva se rozednívalo. Cestou si povídali a tu v místech, kde se říká „Na dolínách“ se udělal vítr. Muži zbystrili pozornost a s hrůzou sledovali ohnivou kouli, která se před nimi objevila. Se zatajeným dechem a třesoucíma se nohama došli až k akátům za zatačkou k Horním Dubňanům. Tam vítr ustal a ohnivá koule zmizela. S očima navrh hlavy pokračovali muži v cestě a až za chvíli se všichni vzpamatovali. Od té doby se tomu místu raději vyhýbali a chodili směrem na Tulešice.

Floriánek (Moravský Krumlov)

Kníže Florian se jednou vypravil navštívit příbuzné. Byla noc a velká mlha. Kníže jel stále dál až nakonec zabloudil. Najednou kůň zastavil, vzepřel se a nechtěl jít dál. Kníže tedy slezl z koně a počkal, až první sluneční paprsek dopadne na zem. V tom okamžiku zjistil, že kdyby neměl koně, zřítel by se do propasti. Kůň ho zachránil před jistou smrtí. Na památku svého záchránění dal na tomto místě vystavět kostel, kterému se říká podle knížete Floriána – „Floriánek“.